

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-ter 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Ara hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

A magyar állam

1944. évi költségvetését ez alkalommal nagy érdeklődéssel fogadták nemcsak politikai és közgazdasági körökben, hanem a közvélemény széles rétegeiben is. Olyan országban, ahol parlament van, az országgyűlés költségvetési joga a legfőbb alkotmánybiztosítás. Módot nyújt a törvényhozóknak arra, hogy a kormányzat egész ügyvitelébe betekintést nyerjenek s azzal szemben ellenőrzést gyakoroljanak. De a közvéleménynek is megadja a lehetőséget, hogy a nyilvánosság tükrében teljes egészében maga előtt lássa a kormány céljait, törekvéseit, amelyeknek anyagi alátámasztását éppen a költségvetés adja meg.

Magyarország új költségvetése természetesen a háborús költségvetés. Ez a körülmény magától értetődővé teszi, hogy első helyre a honvédelmi célok kerültek. Nincs senki az országban, aki nem értené és nem helyeselné azt, hogy mindaddig, amíg vihar el nem vonul a világ feje felől, országunk jövője, biztonsága, függetlensége és népünk szabadsága érdekében katonai erők és felkészültségünk fokozása mindennél előbbrevaló. Az új költségvetés valóban messze elmegy a nemzet védelmének biztosítása érdekében. Megnyugtató és felemelő azonban, hogy a költségvetés a polgári élet vonalán is hatalmas erőfeszítésekről tesz bizonyosságot annak érdekében, hogy a nemzet anyagi és szellemi tartalékait fejlessze s teherbíró, minden nehézséggel szemben helytálló tudó szellemi, gazdasági és társadalmi életet alakítson ki. Körültekintő bölcsességgel, mélyszéles felelősségérzéssel s a realitások szemlélésével olyan költségvetést állított össze a kormány, amely nemcsak a jelennek szól, hanem a távoli jövőbe néz, amely minden fontos célt kellő anyagi alapokkal támaszt alá. Természetes, hogy az ilyen költségvetés áldozatokat kíván, de a kívánt áldozatok seholsem haladják túl a tényleges teljesítőképességet. Ha kétségek nélkül komolyak is a terhek, amely az adófizető közönségre hárulnak, tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy aránylagosan is kisebbek más hadviselő államok adóterheinél.

A pénzügyminiszteri expoé, amely ez alkalommal is őszinte, tiszta képet tárt a képviselőház rajta keresztül a nemzeti közvélemény elé, megállapította, hogy a honvédelmi célok szolgálata és a polgári szükségletek kielégítése mellett a költségvetés összeállításának vezető szempontja a szociális gondoskodás volt. Ebben a tekintetben még a háború kellős közepén, még a legszigorúbb takarékosságok elvek érvényesítése mellett sem kívánt megszorításokat al-

kalmazni a kormány. Ellenkezőleg: a szociális gondoskodásnak nemcsak eddigi mértékét kívánja fenntartani, hanem a lehetőségekhez képest bővíteni és kifejleszteni is.

Ez a törekvés végigvonul a költségvetés minden tételén. Magtálaljuk még a honvédelmi tételében is, de a többi tételük költségelőirányzatában különösen hatalmas összegek szerepelnek azzal a rendeltetéssel, hogy széles néprétegek erkölcsi, szellemi, anyagi, egészségügyi és társa-

dalmi színvonala olyan felfelé emelkedő irányt kövessen, ami megfelel a legmagasabb eszményeknek. A földművelésügyi minisztérium a birtokpolitika meggyorsításával, a mezőgazdasági kultúra emelésével, az értékesítés előmozdításával, az iparügyi minisztérium messzemenő munkásvédő intézkedésekkel, a kultuszminisztérium a szellemi erőforrások fokozásával, a miniszterelnökség a hadigondozottak ügyének hatékonyabb felkarolásával járul hozzá a

küzdött célhoz. A belügyminisztérium pedig összes kiadásainak csaknem 50 százalékát, mintegy 220 millió pengőt fordít közvetlen egészségügyi és népjóléti célokra.

A nemzet életerejének és akaratának bizonyossága az új költségvetés. Méltó tükre annak a felelősségérzetnek, amellyel a Kállay-kormány az ország ügyeit irányítja — és annak az áldozatkészségnek, amellyel a magyar nép az országépítő munkát alátámasztja.

Berlinben kedvezően ítélik meg a keleti front helyzetét

Berlin, október 25. Német körökben megjegyzik, hogy a szovjet hadvezetés a keleti front minden súlypontján, aránylag kis szá-

kaszokon 10—15 hadosztályt vet hareba. Felmerült az a kérdés, hogy vajon tartani lehet-e a Dnyeper-vonalat az orosz támadásokkal szem-

ben? Ezzel kapcsolatban német ténnyezők hangoztatják, hogy a keleti fronton a helyzet konszolidálódott.

Aláaknázták a németek a Rómába vezető utakat

Lisszabon, október 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Mint jelentik, Alexander tábornok nyilatkozott az olaszországi helyzetéről. Nyilatkozatában hangoztatta, hogy minden út Rómába vezet, de a németek ezeket az utakat aláaknázták és a hidakat felrobbantották.

A terepnehézségek miatt — mondta Alexander — valószínűleg gyalogosan kell végigharcolni az olaszországi hadjáratot. Bizonyos — emelte ki —, hogy a németek kemény küzdelmet fognak vívni ezután is Olaszországért.

hogy a moszkvai értekezletnek nem a tervezett Sztalin—Roosevelt—Churchill találkozó előkészítése a célja. A cél az, hogy az értekezlet gyakorlati eredményekre vezessen. A lap azt állítja, hogy sok kérdésben már megállapodtak a tárgyaló felek. A szövetségesek — írja az angol lap — elhatározták, hogy közös politikát folytatnak Németországgal és szövetségeseivel szemben.

Spanyolország is kapott amerikai hadianyagot?

Lisszabon, október 25. Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy az utóbbi időben Spanyolországba is érkezett amerikai hadianyag.

A németek kiűritették Melitopolt

Berlin, október 25. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: Súlyos harcokban, amelyekben Wittmann vezérőrnagy vezetésével különösen kiténtette magát a 3-ik ostmarki hegyi hadosztály, szombaton is visszavertük az ellenség újabb heves áttörési kísérleteit az Azov-tenger és Zaporozsje között.

Október 22-ére virradó éjjel több napig tartó utcai harcok után Melitopolból visszavettük csapatainkat a város nyugati szélén lévő állásainkba.

Eltűnt egy amerikai tengeralattjáró

Lisszabon, október 25. Amerikai közlés szerint a Dorredo nevű 1525 tonnás amerikai tenger-

alattjáró eltűnt. Az USA-tengeralattjáró legénysége 65 főből állt.

Légiriadó Zágrábban

Zágráb, október 25. Hivatalos jelentés arról ad hírt, hogy tegnap délelőtt egy óra és 46 perccel légiiriadó volt Zágrábban. Ma-

gasan repülőgépek szálltak el a város fölött. A légvédelmi tüzérség lőtt a gépekre.

A moszkvai értekezlet elérkezett legkényesebb szakaszához

Lisszabon, október 25. Ideérkezett jelentések szerint angol körökben utálnak arra, hogy a moszkvai értekezlet elérkezett legkényesebb szakaszához. Hangoztatják, hogy a részletkér-

déseknél felmerülhetnek nehézségek, de bíznak abban, hogy leküzdhetik azokat.

Lisszabon, október 25. Az egyik angol lap azt írja,

Méhészet

Rovatvezető: Darida Károly

Az etetőcukor utalványok gyorsabb kiadása ügyében fent voltam a földművelésügyi minisztériumban, ahol az ügyosztályvezető tanácsára a következő gyors elintézését ajánlom és kérem a helyi egyesületek elnökeit, hogy maladéktalanul hajtsák végre.

Az elnök kérje meg a község előjáróságát, hirdesse ki, hogy az etetőcukor vásárlására jogosító engedélyek megérkeztek. A méhészek 5 nap alatt jelentésként be igényeiket (kis községekben elég 3 nap, ahol nagy méhészegyesületek vannak — Békéscsaba, Szarvas, Békés, stb. — 8 nap.

Ha annyi etetőcukor engedély érkezett az előjárósághoz, hogy minden méhcsaládra jut 1 kg. akkor a jelentkezés alkalmával az, aki felveszi a jelentkezéseket a községházán, mondja meg a méhészeknek, hogy a vásárlási engedélyért már másnap jöhet. A méhészegyesületi elnök minden délután bírálja felül a délelőtti jelentkezők igényeit és tegye meg javaslatát. Ez az elnökre nagyobb munka, de a tagok érdekében az elnök hozza meg ezt az áldozatot. Így a méhészek pár nap alatt hozzájutnak a cukorhoz és mert az idő még kedvező, megment hetik a szegény családokat vagy rajokat.

A békéscsabai méhészek már holnap (kedd) d. e. 9 től d. u. 2 ig jelentkezzenek a közéletvezető hivatal (Cserkepiac) 6-os számú szobájában, jobbra az első ablaknál. A jelentkezés tart november 2 án, d. u. 2 óráig, hogy a tanyáik is bejöhessenek. Aki bejelentette igényeit (családonként 1 kg cukor) az már másnap déli 12-től délután 2 ig a vásárlási engedélyt megkaphatja ugyanott, ahol bejelentette igényeit, mert én minden délután felülbírálok és javaslattal ellátom a délelőtti jelentkező méhészek igényeit. A vásárlási engedély átvetelkor két tanu előtt nyilatkozatot kell aláírni, hogy a mézet a jövő évben augusztus 31-ig beszovalgatja a Hangya Kazinczy-utcai kirendeltségénél.

A tagsági díját mindenki rendezze (Hursán György pénztáros, Jókai-u. 31), mert etetőcukrot csak akkor kap, ha tagdíjjal nincs hátralékban. Az 1943-iki tagdíjat is be kell fizetni.

Az ötven családnál nagyobb méhészek ne forduljanak kérvénnyel a földművelésügyi minisztériumhoz, mert minden méhész ott kapja meg a cukorvásárlási engedélyt, amelyik községben méheket tartja.

Minden 4 kg os engedélyért 80 fillért kell fizetni a községházán.

Bezárta

a nagygyedí, gyulafehérvári és brassói magyar gimnáziumokat

Kolozsvár, okt. 25. Dél-Erdélyből érkezett hírek szerint a román kormány azonnali hatállyal bezárta a nagygyedí nagyenyedi református Bethien-kollégiumot, továbbá a gyulafehérvári és a brassói római katolikus gimnáziumokat.

Az új német fegyverek eltörlik a föld színéről a brit városokat

Stockholm, október 25.

Ley dr, az Aftontidningen jelentése szerint, három héttel ezelőtti Lipcésében a SS, az SA és a munkafront képviselői előtt kijelentette, hogy Hitler vezér és kancellár hat héten belül a brit városokat eltörli a föld színéről új fegyverei segítségével. Ley szerint az új fegyver gyár-

tása az angol terrortámadások miatt halasztást szenvedett, azonban — ezt bárki tovább adhatja — ez az új fegyver tényleg megvan. Ez a fegyver az éhínséggel együtt, amely a tengeralattjárók következtében Angliában mindjobban terjed, meghozza Németország győzelmét Anglia felett. (Bud. Tud.)

Küszöbönálló kormányátalakítás Angliában

Amsterdam, október 25.

(Német Távirati Iroda.) Az angol kormánynak Churchill részéről várható átalakítása — mint az angol hírszolgálat jelenti — sok találgatásra ad alkalmat. Jól tájékozott parlamenti körökben azt jósolják, hogy több változás lesz, mielőtt a parlament az új ülészakra összejön, hogy

meghallgasson egy, a törvényhozásra vonatkozó kormánynyilatkozatot. Többek között Sir James Grigg hadügyminiszter elmozdítását is várják, akit az utóbbi időben a parlamentben élesen bíráltak. Ezt meglehetősen biztosnak tartják, de azt hiszik, hogy a minisztériumon kívül új fontos megbízatást adnak neki.

Ellenséges repülőgépek berepülése Magyarország területe fölé

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Angol-amerikai repülőgépek vasárnap a déli órákban az ország délnyugati határát több hullámban átrepülték.

A Dunántúl különböző részeiről szörvénys bombázást jelent-

ettek. A támadó repülőgépek az ország nyugati és délnyugati részén átrepülve hagyták el az ország légterét.

Személyi veszteségről, vagy anyagi kárról eddig jelentés nem érkezett.

A Gabonabevásárló Rt. Budapest, Kirendeltsége

értesíti a t. gazdaközönséget, hogy

gabonaféléket csöves és morzsolt tengerit hüvelyeseket mákot, babot, borsót, seprócirokmagot stb. vetőmagvakat lucerna és lóheremagot olajosmagvakat napraforgómagot, tökmagot stb.

bármely mennyiségben átvész pontbeszámítással az István malnok Rt. Közraktári telepén

A nemzetért kell élnünk

— hangsúlyozta dr Domanek Pál apátplébános a Missziós Leányklub előadásán

A békéscsabai Missziós Leányklub szombat este a Diákokthozmozgalom javára előadást rendezett a Városi Színházban, melynek nézőterét teljesen megtöltötte a közönség. A jelen voltak között ott láttuk a honvédség képviselőit, a város társadalmi életének számos vezetőjét, minden társadalmi réteg képviselő volt az előadáson, bizonyítva, hogy a Diákokthozmozgalom fontosságát és szükségességét a város egész népe megértette és magáévá tette.

A katonazenekar által eljátszott Hiszekegy vezette be az előadást, melynek fénypontját dr Domanek Pál apátplébános, a kiváló hitszónok költői szárnyalású ünnepi beszéde jelentette.

Dr Domanek Pál beszéde elején egy hadirokkantról szólt, aki az első világháborúban elvesztette két lábát s a háború után kitanulta a kosárfonó mesterséget. Ehhez a hadirok-

kanthoz ájtart egyik szomszédja, aki szintén megrokkant a háborúban. A másik hadirokkant keserű ember volt. Sokszor panaszkolt, hogy élete nehéz, szomorú, nem sokat ér. Beszélgetés közben a kosárfonó hadirokkant négy gyermeke beviharzott a műhelybe s akkor a két lábát a haza oltárán feláldozó hadirokkant így szóló bajtársához: »Lehet, hogy a mi életünk már nem sokat ér bajtárs, de sokat ér, ez a négy lurkó, a négy gyerek. Nekünk ezekért kell élnünk.«

— A kosárfonó hadirokkant — mondta dr Domanek Pál — a nemzet szívéből szólt. A magyar embert mindig a jövő érdekelte. A jövőért, a nemzetért kell élnünk. Nem lehet közömbös számunkra, hogy kik irányítják majd a magyar jövőt. A magyar jövőért való aggodás hívta élére a Diákokthozmozgalmat.

Nagy figyelemmel hallgatott be-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

széde további részében dr Domanek Pál hangsúlyozta, hinnünk kell azt, hogy az Isten kijelölte a nemzetek célját és helyét. Bennünket, magyarokat ide állított az Isten a Duna-medencébe. Hivatásunk kettős: védeni nyugatot a keleti barbarizmustól s továbbadni nyugat kulturáját kelet számára. A nemzet mindenkori teljesítése ezt a kettős hivatását. A magyarban mindig megvan az a nemes elhatározás, hogy a nemzetért éljen és ne a nemzetből. Fegyelem, lelki egyensúly és a lélek derülje szükséges ahhoz, hogy hivatásunkat betöltsük. Erre a három erényre van szükség az új nemzedék nevelésénél is. Ezután meggyőző érvekkel mutatott rá dr Domanek Pál, hogy éppen a nevelés szempontjából milyen nagy szükség van a Diákokthozmozgalomra, amelyekből sosem lehet elég. Nemesek a diákok, a tanoncok részére is meg kell teremteni az otthonokat. Mérföldtől sok, a jövő függ attól, hogy az ifjúság milyen lelkiállattal lép az életbe. Boldog az a magyar, aki ezt megérti, aki harcossá válik ennek a gondolatnak s dolgozik a Diákokthozmozgalom megvalósulásáért.

A színházat megtöltő közönség nagy tetszéssel, zúgó tapsal fogadta dr Domanek Pál lelkesítő ható beszédét mely sokszáz katonát szerzett a Diákokthozmozgalom számára. Bizonyos, hogy azok, akik hallgatták az apátplébános mélyenszántó szavait, egytől-egyig áldozatkész harcosivá váltak a nagyszerű gondolatnak. A nagyszerű beszéd után tökéletes rendezésben peregettek le a műsorszámok, melyek során méltán kaptak tapsot a szereplők: a szépen hegedülő Harkai Vilmos, az ügyesen táncoló Czapary Mária, Czapary István és Marsovszky (Winkler) Jolán, a kellemeshangú Kovács István, a Missziós Leányklub tagjai, Veres Editke kecses táncáért, a »Falu végén kurta kocsmá« jelenet szereplői, a hatásosan szavaló Leskó Imre, Majernik Károly, Kovács Pál, Leskó Terézia és Tózsér Ernő, és a nagyszerű katonazenekar.

A műsorszámokat Dénesfalvy József és Majernik Károly izes, lendületes konferálása vezette be és foglalta ügyesen keretbe. Reméljük, hogy a két nagyszerű konferálást ifjú mások is viszontlátjuk a Városi Színház függönye előtt.

Az ügyes táncok betanításáért Gavenda Jolánt, a művészi értékű műsor összeállításáért és a tökéletes rendezésért a missziós nővéreket illeti őszinte elismerés és dicséret.

Tiltott műlért

négyévi börtön

A gyulai királyi törvényszék Juhász tanácsa magzatehajtás és gondatlanlanságból okozott súlyos testi sérülés büntetésében találta bűnösnek Kocziszky Pálné medgyesegyházi asszonyt s ezért, tekintetbevéve büntetett előéletét, négyévi börtönre, továbbá politikai jogainak tízévi elvesztésére ítélte. Ugyancsak bűnösnek találta magzatehajtás vétségében Kesjár Mária medgyesegyházi lakost s ezért öt egyhónapi fogságra ítélte. Kocziszky Pálné az ítélet enyhítéséért fellebbezett.

HÍREK

Újonckorokban megvonják a kimenőkedvezményt a rossz minőségű leventéktől. A közelmúltban a honvédelmi miniszter rendeletben rögzítette a levantékegyedezményeket, amelyekben a levantékegyedezés alatt szorgalmas munkájukkal kitűnő, a honvéd levantepróbát "jó" vagy "kiváló" eredménnyel állított újoncok részesülnek. A most megjelent 43 121. eln. 1. a 1943 számú rendelet viszont a levantékegyedezés alatt elkövetett mulasztások megtorlásáról intézkedik. Eszerint az újoncok bevonulása után a levegőtechnikai nyilvántartási adataiból meg kell állapítani, hogy kik voltak levantékegyedezés alatt szorgalmasan, hanyagok, kik követtek el mulasztást a kiképzés alatt. Ezek részére azután az egész újonc-kiképzés alatt semminemű szabadság, eltávozás, kimenő és ki maradás nem engedélyezhető, tehát még akkor sem, amikor a többi újonc ezekben a kedvezményekben már részesülhet.

Üzenet a frontról. Csorba Pál honvéd üzeni Békéscsabára B. M. kisleánynak, hogy jól van, egészséges. A lapot megkapta, varja a fényképet. Nagy szeretettel gondol hazra.

Tilos élőállatokat postai szállításra feladni. A postavezetőség szombaton kiadott rendelete értelmében hétfőtől, október 25 től kezdve, a postavivataloknak tilos élőállatot felvenni postai szállításra.

A harcos szellemű és küzdő lélek biztosítja hazánk jövőjét — írja a Magyar Katonajáság legújabb száma a levantevezetők központi irányadó tanfolyamáról szóló beszámolójában. Ezenkívül a világhatalomra fejlődött Japánról, gróf Gvadányi Józsefről, a katonadairól s sok más időszaki eseményről olvashatunk érdekes cikkeket a számos képpel díszített Magyar Katonajáságban. Ára a 16 oldalas Képes Tábort Újsággal együtt csak 10 fillér. Mindenütt kapható.

Járó-kező békéscsabai polgár! Mekkora már az Országzászlóra! 227/1943. K. e. sz.

Békéscsaba megyei város közellátási ügyosztálya.

Hirdetmény

Felhívom a méltányosokat, hogy a 187.200/1943. P. M. X. A. számú rendelettel, mézbeszolgáltatás ellenében igényelhető méhészeti cukor kiutalása iránti igényeiket november hó 1-ig a közellátási ügyosztály Hunyadi-tér 4 sz. szobájában adják be. Békéscsaba, 1943 október 25.

Polgármester mb.:
Dr. Galli Géza
tanácsnok.

CsAK II.—Nv. Törökvs II.
2:0 (0:0)

M. o. bajnok. — Góllövő Uhrin II-esből és Kocka. — Turakot (CsAK) és Herrt (Nv. Törökvs) kiállították.

A CsAK II. megérdemelten győzött. Különösen a második félidőben játszott féltényben a hazai csapat.

A németek elfoglalták Levitha és Stampalia szigetét

Berlin, október 25.

A véderő főparancsnoksága közli: A déliolaszországi arconal nyugati és középső szakaszán az ellenség erős tüzérségi előkészítés után páncélosokkal támogatott több előtörést kísérelt meg. Ezek többnyire az összpontosított elhárítóüzben már az előőrsök állásainak előterében, vagy ellenlökésünk során megfiúsultak.

A Földközi-tenger keleti részén ideiglenesen hadifogságba került német katonáknak sikerült megszabadulniok. Ezek a katonák a légihaderő támogatásával és a légi úton hozott erősítések segítségével rajtaütéssel birtokukba vették az ellenségtől megszállyva tartott Levitha dodekanezoszi szigetét.

Eltűnő magyar árnyak nyomában...

Egy magyar fiú útja Afganisztánban

György József az első világháború előtti időkben az államvasutak szolgálatában állott. Fiatal ember volt. A felsőparisiskola gépészeti szakosztályát végezte el és a MÁV-gépgyárban kapott hivatalt. Itt a technikai és kereskedelmi szakban képezte ki magát. A háború kitörése után kiment a frontra és a 17-es honvédegyalozredben szolgált. Az ügyes fiatalember rövidesen elérte a tartalékos hadnagyi rangot. Azonban, szerencsétlenségére, vagy talán szerencsésére, nem sokára orosz hadifogságba esett. Talán szerencsésére — mondok — mert így került sor afganisztáni karrierjére.

A hadifogságban is megállta a helyét György hadnagy. Attették az oroszok az egyik turkesztáni hadifogolytáborba. Itt mindjárt felgyeltek technikai ismereteire. Rövidesen híre ment: van itt egy magyar hadnagy, aki többet tud mérnöki és vasúti kérdésekben, mint az egész orosz garnizon együttvéve.

György József a középázsiai orosz vasutak taskendi főműhelyében dolgozott. Aránylag rövid idő múlva a szerkesztési osztály helyettes vezetője lett — végül, látván, hogy úgysem szökik meg, az oroszok rábízták az egész osztály vezetését.

Ekkor jött az orosz forradalom. György Józsefnek s társainak most egyelőre semmi reményük nem volt, hogy hazakerülhessenek. Az első izgalmas esítültával már a hazajövetelen törte a fejét György, amikor váratlanul afganisztáni küldöttség jelent meg Taskendben, hogy Amanullah, az afgán reformátor király számára orosz mérnököket kérjen »kölcsön«. Jó fizetést és úri bánásmódot ígértek. György József, bár nem volt orosz állampolgár, kötelesség állt és elindult, általában újakon az expedícióval Herta, a határváros felé. Az afgánok nem bánták, hogy György József nem orosz ember, fő az, hogy jó mérnök legyen.

I. Amanullah király, a fiatal uralkodó épepn akkoriban foglalta el trónját. Apját, Habibullah királyt az év februárjában titokzatos körülmények között találták holtan.

György József simán megérkezett Kabulba. Hertába már afgán állampolgárként érkezett meg: afgán ki-

séri lehetővé tették ezt. György József Kabulban udvari audiencián vett részt — először a külügyminiszternél kellett jelentkeznie. Ekkor már jó hírek voltak a magyaroknak a fővárosban: a volt hadifoglyok közül dr. Hibján a király állatorvosa, Faragó Árpád a király szobrásza, Dobó Pál pedig ekkor a trónörökös bizalmasa volt. Valamennyien volt orosz hadifoglyok.

Amanullah király a bemutatkozás után először légvédelmi ügyüket kézzelvezte György Józseffel. Jóllehet, a próbálkozásnál ötvenből csak öt sikerült, a király mégis igen meg volt elégedve Györggyel és újabb megbízásokkal is ellátta. Így lett a magyar technikus rövidesen a királyi udvar mérnöke és az afganisztáni fegyvergyár egyik első szakértője. A király minden tüzérségi kérdésben meghallgatta véleményét. Sőt, mezőgazdasági gépeket is gyártatott vele. Az afgán gyáraknak órák alatt rendelkezésére kellett bocsátaniok mindent, amit György csak kívánt.

György József igazi szerephez az afgánok életében azonban csak akkor jutott, amikor kabuli barátja, Mohamed Számi pasa, egy volt török katonatiszt, bizalmas beszélgetés közben egyszer feltárta előtte az előző kabuli királygyilkosság részleteit és hátterét. A volt magyar hadifogoly hitelesített naplójában olvashatók a Habibullah elleni összeesküvés részletei: Mohamed Számi eleinte bizalmas híve volt a királynak, de az afgán despotá túli szolgai szellemet kívánt meg híveitől: az összeütközés lassan elkerülhetlenné vált közte és az önértetes európai pasa között. Egy éles szóváltás következményeképpen aztán borzasztó eset történt: a keleti kényúr az idős katonatisztet egyszerűen megbotortatta! Mohamed bosszút fogadott. A palotaforradalom élére állt és Habibullah rövidesen életével fizetett. Az útd, I. Amanullah sokáig nem ismerte a pasa szerepét apja meggyilkolásában, csak jóval később derült ki Mohamed Számi pasa bűne. Elettél lakolt ezután a török tiszt tetteért. A magyar mérnök — jóllehet már előzőleg tudott mindent — nem szólt senkinek

sem a pasa vallomásáról, sőt, nem sokára maga is elutazott Kabulból. A fiatal király barátságosan elbűcszította és megköszönte fáradozásait. És csak amikor India biztos földjét érezte maga alatt György hadnagy, érte el a gyászos hír: barátját, Mohamed Számi pasát Kabul főutcáján a fiatal király felakasztatta. Ha György József beszélt volna, talán megmaradhatott volna afgán királyi mérnöknek — de el kellett volna árulnia európai barátját, ha csak nem akart volna a bűnpártolás vádjá alá esni. György József nem akart áruló lenni. Inkább otthagya a ragyogó egzotikus karriert — de Számi pasát nem árulta el.

Kerekesházy József

A gyulai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
8054/1943 tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtónak Kumját Lajos végrehajtást szenvedő ellen Indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1009 P 90 fillérfőkekövetelés és járuléki behajtás végett a Medgyesbodzás községben fekvő s a medgyesbodzás 560. sz. telekkönyvi betétben A+1. sorszám 35 hrsz. alatt felvett ház 324. sz. a. udvar, 2 gazdasági épület és szántó, a belfelekben 845 négyzetölterületű B. 1. sorszám szerint Kumját Lajos (kn. Bocsa Erzsébet) nevén álló ingatlanra 1195 P kikiáltási árban elcsúszta, az ingatlanra a tk. 15380—1978. számú végzéses C 4. sorszám alatt szv. Kumját Lajosné Krista Julianna javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával.

Az árverést 1943. évi november hó 10. napján délelőtt 10 órakor Medgyesbodzás községben fogják megartani. Az árverésre kerülő ingatlan kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Gyula, 1943. július 2.

dr. Egető Ernő sk. kir. járó

A kiadomány hitelesítő:

Kiss László shv. tisztv.

Női kézilabdamerkőzés

MÁV—CsAK 4:2 (3:1)

A Hrabovszky kapáért játszott a két csapat.

B. MÁV: Boros — Nemes, Balázs — Hámori II., Pataki, Benyó — Timár, Ancsin, Bohus, Gajdács, Bánki.

CsAK: Máté I. — Simon II., Simon I. — Uayatyinszky, Csiernyik, Kopanyicza — Máté III., Máté II., Kerepeczky, Gaál, Fáskesti.

Jó mérkőzés. A mezőnyben a CsAK mellet ellenfele volt a MÁV-nak, mely csatárainak kapuelőtti határozottságával nyerte meg a mérkőzést. A gólbélyezetek alapján a döntetlen lett volna az igazságos eredmény.

A MÁV-ból Boros, Balázs, Gajdács, Ancsin és Bánki, a CsAK-ból Máté I., Csiernyik, Kerepeczky, Fáskesti és Máté III. dicsérhető.

B. Törökvs—Mezőberény 2:2

Hrabovszky kupa — Mezőberény

Egyenlő ellenfelek küzdöttek a pályán. A Törökvs lányok kis szerencséivel meggyerhefték volna a mérkőzést.

Apróhirdetések

Ebédlőbútor jó állapotban eladó. Megtekinthető a Közraktárban, Vágóéknél.

Bátorozott szoba kiadó IV. Urszinyi Andor-utca 6

ÁRPÁD filmstúdió

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Hétfő
Kedd
Szombat
Csütörtök

28-as

Uray Tivadar, Maly G.
Hajmossy, Mészáros Ági,
Maklary, Pethes Sándor,
Halász

SPORT

UTC—Törekvés 2:1 (1:0)

NB II. bajnoki — Vezető: Majsai

UTC: Hatos — v. Deák, Dobó — Riesz, Szél, Pintér — Sebestyén, Szokolai, Tóth, Búza, Burkus.
Törekvés: Kucsmik — Filyó, Varga — Szeles, Vozár, Szemányik — Uhrin, Kliment, Medovarszky II., Beke, Lovass.

A Törekvés kezd, de rögtön Újszeged veszi át a játék irányítását. Filyó az első percben megsérül, szerencsére csak könnyebben. Kliment egyéni akciójából megközelítik a csabaiak az UTC kapuját, de Lovass és Medovarszky egyszerre késnek le a labdáról.

Burkus fut veszélyesen a szélen. A Törekvés leszorul. A 12. percben gólt ér el az UTC. Riesz rug magas labdát kapura, Kucsmik kiüti, Burkus hálóba talál. (1:0) Burkus ismét veszélyes, majd Sebestyén lövését fogja Kucsmik.

Húsz perc telt el, a Törekvés csak egyszer közelítette meg az UTC kapuját, A 25. percben Vozár elveszti a labdát, Búza tiszta helyzetből durrant mellé. (Gólhelyzet volt.) Ismét gólhelyzet a Törekvés kapujánál. Burkus tisztán áll, lövése a kapufán csattan. Uhrin szögletet harcol ki. Kliment lövését Hatos néhezen menti szögletre. Búza lesgólt lö. Tóth alig fejel fölé. A 40. percben Lovass nagy gólt akar rugni. Tisztán áll az ötösön s csúnyán fölé vág. Szél, Burkus, majd Szekeres zúdít hatalmas lövést kapura. Az utolsó percben Kucsmik kiüti a labdát, Burkus ott terem, de Filyó hamarabb nyúl bele s szögletre ment. Ekkor vége a féldőnek.

Fordulás után Sebestyén mellélövése az első esemény. Lovass egyedül áll szemben a kapussal, de pontosan kezébe lö. Csapkodással talál az idő. Sebestyén lövését Kucsmik a „femetből” hozza ki. Először kiüti, de ismét

megszerzi a labdát.

A 20 percben Sebestyén egyedül áll a szélen, irtózasos lövése a hálóban köt ki. (2:0) Tóth kap jó labdát. Vozárt buktatja, a játékvezető sipja néma marad. Tóth megugrik, Kucsmik elébe szalad, a csatár mellő lö. Varga veszélyesen ad haza. Kliment lövését Hatos szépen szedi le Medovarszky fejéről.

A 30. percben vitéz Deák elalszik s a fúrge Lovass hálóba lö. (2:1) A Törekvést a gól nem rázza fel. Az UTC lagymatagon támad. Lovassot vágják fel csúnyán mintegy 20 méterre. Kliment alig lö mellé.

Búza utánozza Tóthot. Most ő lö csúnyán mellé Szeles egyedül fut meg, bead, de a beadásból nem lesz semmi. Burkus áll most szemben Kucsmikkal, de ő is fölé lö. A Törekvés feljön egy szabadrugásból, majd UTC támadással ér véget a mérkőzés

Bírálat:

A mérkőzés nagyobb részében az UTC volt fölényben s akár 4-5 gólt is rughatót volna. A Törekvés gyengén és lélek nélkül játszott főként a csatársor volt nagyon gyenge. A csatárok nem tudták tartani a labdát s emiatt az UTC állandóan rohmozott. Ilyen játékkal a Törekvésnek nem sok keresni valója van a NB II-ben.

A játékvezető nagyszerűen vezetteit.

SÜTŐSEGÉDET

és egy sütőházi segítőmunkást felveszek azonnalra.

Lehetőleg helybellek jelentkezését kérem.

VÉGH ENDRE SÜTŐMESTER
Andrássy-út 20

Győzött a MÁV Mezőberényben

B. MÁV—MSE 2:1 (1:1)

NB III. bajnoki — Vezető: Hazai
Góllövők: Szabó, Zahorán illetve Sónyi

A MÁV a következő összeállításban lép a pályára: Zéreci — Laczó Baukó — Cselovszky, Kozma, Pálóc — Bartyik, Zahorán, Szabó, Szilasi, Kincses.

Az első féldőben némi MÁV-főlény alakul ki és a 15-ik percben Szabó szép góljával megszerzi a vezetést is a csabai csapat. A gól után kiegyensúlyozottabb a játék, de hosszú ideig egyik csapat sem tud eredményt elérni. A 42-ik percben egy hosszán előre vágott labdával Sónyi megfut és kiegyenlít. 1:1.

Szünet után egyenlő ellenfelek küzdelmét látjuk. Hol az egyik, hol a másik kapu forog veszélyben, azonban egyelőre a védelmek mindent jól rombolnak. A 30-ik percben Zahorán egyéni játékkal megszerzi a győzelmet jelentő gólt. 2:1.

A győztes csapatból Kozma, Pálóc, Zahorán és Kincses, míg az MSE-ből Roósz és Sónyi emelkedtek társaik fölé.

Hazai kitűnően vezetett.

A mérkőzés után ismét botrány volt Mezőberényben. Kövekkel dobálták meg a játékvezetőt és a MÁV játékosait. Az ügynek egyébként a Szövetségben lesz folytatása.

NB I.

Vasas—Csepel 2:0
BSzKRT—Gamma 4:1
Kispest—SzVSE 3:1
NAC—Elektromos 4:3
Kolozsvár—Újpest 4:2
DVSC—Szolnok 0:0
DiMÁVAG—SBTC 2:1
Újvidék—Ferencváros 0:0

NB II.

Szabadkai VAK—WSC 2:0
Szegedi AK—Zentai AK 4:0
Újverbász—Topolya 1:1
Z. Danuvia—Fegyvergyár 0:0
OTE—HIVE 8:4

Botrányral tarkított mérkőzés

CsAK—Csongrádi LE 3:0 (1:0)

NB III. bajnoki — Kovan Mihály

CsAK: Veress — Durst, Uhrin I. — Hartl, Marik, Kokavecz — Simon, Uhrin II., Bogdány, Salamon, Salát.

CsLE: Ozsvár — Kovács, Jusztin — Pusztai, Zsótér, Mészáros — Oláh, Ornyák, Szántai I., Erki, Szántai II.
Kezdet után tapogatózó játék alakul ki, aztán feljön a CsAK s több mutatós támadást vezet. A 8-ik percben már gólt rug a hazai csapat. Simon dob partot. Bogdányhoz száll a labda, aki Salamonhoz továbbít. Az összekötő tiszta helyzetből nem hibáz, a hálóba lö. 1:0.

A CsAK támadásban marad. Simon lefut, kieszelezi a védelmet, begurít a tisztán álló Bogdánynak, aki gyengén lö a kapu kezébe. Ugyanaz megismétlődik. A 15-ik percben már 3-4 góllal vezethetne a CsAK, ha középcsatára nem lenne olyan puha a kapu előtt.

Negyedóra után feljön Csongrád s nagy erővel veti magát a harcba. A vendégek hosszú labdákkal próbálkoznak. Több veszélyes helyzet adódik Veress kapuja előtt. A 34-ik percben Oláh az ötösről az üres kapu mellé lö. (Nagy gólhelyzet volt.) Szünetig hullámozó játék folyik.

Fordulás után Csongrád óriási lelkesedéssel játszik. A CsAK kényelmeskedik. A 10-ik percben Szántai megkeveri a védelmet, Erkinék ad. Veres kifut, Erki az üres kapura lö. Durst a gólvonalon nyúl a labdát. 11-esnek látszik az eset, Kovan azonban továbbot int. (A közönség egyrésze felzúdul.) Parázs hangulatban folyik a játék. Szántai I. elrugja a szabadrugásra leteit labdát Kokavecz elől. Kovan túlszigorúan leküldi a pályáról. (Ujabb tüntetés a játékvezető ellen.) Pár pillanat múlva Mészáros is a kiállítás sorsára jut. Erre kitér a botrány. Csongrád intézője befut a pályára, lehívja a játékosokat. Több civil rohan a pályára, nagy a zürzavar. Csongrád levonul, de percek múlva visszatér. A kilenc emberral játszó vendégekkel szemben a CsAK döntő fölénybe kerül, úgyszólván egykapura játszik sokáig. Előbb Simon, majd Kokavecz lö gólt. 2:0. 3:0.

A végén Csongrád feljön, de a hazai védelem a három csongrádi csatárt szereli.

Bírálat:

Ugy indult a játék, hogy szép és jó mérkőzés lesz. A CsAK az első negyedórában elintézhette volna a mérkőzés sorsát, de jó középcsatár hiánya miatt csak egy gólt ruggott a sok helyzetből. Ezután Csongrád nagyon feljött a mezőnyben s gyors játékaival megzavarta a hazaiakat, akik átvették a vagdalo játékot. Szünet után a játékvezetői tévedések elrontották a mérkőzést. Szerintünk túlszigorúak voltak a kiállítások. Kilenc emberrel Csongrád nem lehetett komoly ellenfél. A CsAK-ban Veres megfelelt, a két hátvéd is kielégített. A fedezetsor a hibás abban, hogy a CsAK közel sem nyújtotta azt a játékot, mint Szentesen, vagy Tiszaföldváron. A fedezetek nem viték le a földre a labdát s emiatt az első 15 perctől eltekintve nem láttunk igazi futballt. Marik, mint szükség-kullanés kielégített, Kokavecz volt a fedezetsor legjobbjá. Hartl nincs formában. Elöl Salamon játszott a legjobban. Utána Simon, Sa-

lát, Uhrin II., Bogdány a rangsor. Bogdány nagyszerű játékos, de nem középcsatár. Kár vele erőltetni a középcsatárjátékot.

Csongrád lelkes, gyors, belemenő csapat. Kár, hogy a játékvezető tévedései annyira megzavarták a csongrádiakat, hogy megfélemedtek a fejelemről.

Kovan az első féldőben jól, szünet után gyengén vezetett, tévedései a vendégesapatot sújtották. Kiállításait szigorúnak tartjuk. A kiállítások nélkül nem lett volna botrány.

Nyilatkozat:

Kovan játékvezető: Szántait azért állítottam ki, mert figyelmeztetés ellenére másodszor elrugta a leállított labdát. Mészárosot azért küldtem le, mert gúnyos megjegyzést tett a játékvezetésre.

Rokka—OMTK 3:2 (1:1)

I. o. bajnoki. Vezető: dr. Magyar

Nagy küzdelem után megérdemelten hozta haza a két pontot a Rokka. Az első féldőben kiegyensúlyozott a játék, ekkor Kolarovszky és Soós a gólszerző. Szünet után mindinkább feljön a Rokka és Kolarovszky és Rácz góljaival megszerzi a győzelmet. Kerepeczki öngóljával szépít az OMTK. Egyéniileg Kolarovszky, Rácz Franyó és Bossányi érdemelnek dicsőrefet.

Az OMTK-ból egyénileg senkit sem lehet kiemelni.
Dr Magyar jól vezetett.

B. LE—Újkígyósi LE 3:0

Újkígyós. Vezető: Medovarszky.

Az újkígyósi Levente Otthon felavatási ünnepélyének szép programja volt a két csapat találkozója. Nagyszámú közönség előtt zajlott le a mérkőzés. A csabai leventék nagyon szép játékokat mutattak és úgy a vidéki kiküldöttek, mint a helyi közönség állandó elismerését érdemelték ki. Medovarszky jól vezetett.

Endrődi Levente—

B. Törekvés II. 2:1 (0:1)

II. o. bajnoki Vezető: Imre

Botrányos jelenetekkel tarkított mérkőzésen érdemtelen vereséget szenvedett a lilaférfi utánpótlás. (A közönség a partvonal szélén állva szidta a csabai játékosokat, kik még partot sem mertek dobni, mert fejbe verték volna őket. Vajon mikor lesz már vége azoknak az eseteknek, hogy a vendégjátékos festépsége veszélyeztetése nélkül léphessen a pályára? Szerk.)

AEGV—MTE II. 3:0 (1:0)

II. oszt. bajnoki Vezető: Máté

Góllövők: Franyó (II-esből), Leszkó Ancsin.
Megérdemelten nyert az AEGV tartalékos gárdája.
Máté kifogástalanul vezetett.